Бузьки вертали з вирію, з далекого полудня... І чим більше зближались вони до любої, рідної країни, тим веселішими ставали, тим більше спішились, тим бадьорніше краяли воздух своїми крилами. Ось, ось ще трохи, а вже розстелиться перед нами наша рідна північна країна! — здавалось, немов говорили до себе в тім великім поспіху...

І та рідна країна вкінці розстелилась перед ними, наче красний, у веселі цвіти тканий килим... Сонце любо усміхалося з синього неба, посилаючи на землю теплі, благодатні промені. Під тими променями льоди стаяли, а річки весело грали, мов малі діти жебоніли, тулились до більших рік і плили все дальше до моря. Біла скатерть снігу уступила з піль і лугів, а очам бузьків показалися широкополі лани, зеленіючі густою руиню озимини, жита-пшениці, ополокані теплим весняним дощиком. А по полях, мов ті мурашки, заходяться коло весняної роботи хлібороби. Одні орють, вигейкуючи на сиві волики, другі сіють, з розмахом кидають зерно в сиру землю, а всі раді, а всі веселі, одушевлені надією на добрий урожай... Вздовж річок і рік тягнуться просторі луги-долини і ніби усміхаються до бузьків, ніби запрошують до себе, щоб на них відпочили, погуляли. І лісів видно багато: одні зелені соснові бори, другі чорні, стоять,

0 чімсь шепчуть стиха межи собою, вигріваються до сонця. А серед тої різнородності видніються порозкидані села, хати на весну свіжо повибілювані, окружені садочками... Ось ще недовго, а темний ліс розів'ється, зазеленіє, загуде могутню пісню, і луги зазеленіють, зацвітуть лотачею, зацвітуть садочки по селах, широкі поля заколишуться зеленим збіжжям, наче теє море, і тогді буде раз хороше! Тогді буде ще любіше, ще веселіше, мов у раю!

0 ти, рідна країно! Як у тебе красно, як у тебе солодко, скільки в тебе простору! Є де, дякувати богу, жити, є де подітись!

1 бузьки раді вітають рідний край з-під небесної синяви, крутяться колесом, немов танцюють з великої радості, весело клекочуть...

— Та летім, летім чимскоріш до батьківського гнізда, до рідної стріхи!

І бузьки прилетіли до рідної стріхи, заклекотали весело, закрутились колесом і з розмахом сіли на рідне гніздо

1 стали цікаво розглядатись по ріднім обійстю, стали його вітати після довгої розлуки!..

— І ось нас маєте! — здавалось, немов говорили вони,— і ось ми знову до вас прилетіли, місця родимі, бо злети світ вздовж і впоперек, то нігде таки не єсть так добре, як у себе, дома, на ріднім гнізді... А ти, господарю, вийди-но з хати, най ми тебе повітаємо та подивимось, чи ти здоров, чи твоя жінка й діти здорові, чи щасливі, чи веселі?..

Та з хати якось ніхто не виходить, на подвір'ї не видко ні людини, ні худібки, ні навіть домашньої птиці; глухо і пусто довкола, начеб хто віником замів ціле обійстя... Плоти пооблітали, а господар чомусь-то їх не городить, не ладнає; у хати стіни також пообпадали, а господиня їх не ліпить, не білить; на подвір'ї малі діти не граються на сонці, не вітають веселим криком бузьків, довго ожиданих віщунів весни. Пусто, тихо, мов ангел смерті перелетів недавно через те обійстя.

Бузьки розглядаються здивовані, і чимраз більший острах і якийсь смуток їх огортає...

— Гей, господарю! Та де ти подівся враз зі своєю родимою? Чи ви, часом, боже борони, не вимерли через зиму?!

Прилетів маленький горобчик і роз'яснив бузькам цілу

річ.

— Не вмер ваш господар, та й не видіти вам єго більше. Гей, було єму, братчики рідненькі, тут дуже тяжко жити: хліба не було ні шматочка, а в коморі ні пучки муки, ні одної крупочки, ні одного пшонця, та й не було чим жити, не було ему чим діточок годувати, а ще до того не було в що одягнутися, нічим хати огріти. Бідував ваш господар зі своєю родиною, голодував, а вкінці побачив, сердешний, що єму тісно в ріднім краю, що єму прийдесь тут з голоду вмерти, та й покинув рідне гніздище, всього відрікся... Забрав жінку, забрав діти та й потягнув з другими сіромахами, такими, як він, у далеку, непевну чужину, за високі гори, за широкі моря, і вже він більше не вернесь додому, а в тій пустці мешкають тепер сови з нічвидами. Ось яка новина, братчики рідненькі!

Коли бузьки ту новину почули, тогді ще більше посмутніли, похилили голови, опустили крила і тужно, й жалібно стали клекотати...